ଜୱାଜୀ ନାଗନାଥମ୍

ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ, ଅହମ୍ମଦାବାଦ, ଏ.ପି., ଇତ୍ୟାଦି ।

ଜାନୁଆରୀ 25, 1994

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଏନ୍. ଭେଙ୍କଟଚଲା, ନ୍ୟାୟାଧୀଶଦ୍ୱୟ]

ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894:ଧାରା 23- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ - କ୍ଷତିପୂରଣ - ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ବିଚାର କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ପ୍ରମାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ନଥିଲା କାରଣ ଏହାର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଯଥାର୍ଥ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହେବ ନାହିଁ- ପ୍ରଚଳିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରିବା ସର୍ବଦା ଦାବିଦାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ।

ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 :ଧାରା 47 -A ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମ 22/1971 ଦ୍ୱାରା ସଂଯୋଜିତ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ଯେ, ଏହି ଧାରା ସରକାରଙ୍କୁ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏବଂ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟ ରେଜିଷ୍ଟରକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ୱଷ୍ଟ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା - ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ର ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ରେଜିଷ୍ଟର କୌଣସି ଆଧାର ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ।

ଏକ ପୌରପାଳିକାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଆବେଦନକାରୀ-ଜମିମାଲିକଙ୍କ କିଛି ଜମି ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । କ୍ଷତିପୂରଣ ଭଡା ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳକୁ 75 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳକୁ 300 ଟଙ୍କା ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଦାବିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରେ, ଦାବିଦାର-ଆବେଦକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବାରୁ ଜମିର ଏହି ଦାବିକୁ ଖାରଜ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଅଞ୍ଚଳରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି

କ୍ଷେତ୍ରଫଳକୁ **300** ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପକ୍ଷାନ୍ତର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ**,** ତେଣୁ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳକୁ **300** ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଗଠନ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି**,** ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା ଯେ **:1.1.**ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥରେ କହିଥିଲେ ଯେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟରର କୌଣସି ସାକ୍ଷ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ କାରଣ ଏହାର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଆଧାର କିମ୍ବା ଯଥାର୍ଥ ନାହିଁ । ଏହା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଅଣାଯାଇଥିବା ସରଂଚନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ**,** କିମ୍ବା ଏହା ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ଅଧିନିୟମର ଧାରା **23** ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର ହେବ ନାହିଁ ।**[374- F]**

1.2.ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମିତ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ**, 1899**ର ଧାରା **47-A,** ପରିବହନ ଉପକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ପାଇଁ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରି**,** ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚଳିତ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏକ ସଂରଚନାର ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ପାଇଁ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ କୌଣସି ସ୍ୱଷ୍ଟ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା ।**[373- G]**

ଜୱାଜୀ ନାଗନାଥନ ବନାମ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ, ଆଦିଲାବାଦ୍, ଏ. **ଆଇ. ଆର. 1983** ଏ. ପି. **155,** ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ।

ଗୁଲଜାରା ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [1993] **4** ଏସ୍**.** ସି**.** ସି**. 245,** ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା ।

ମେସର୍ସ ସାଗର ସିମେଣ୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ମଟ୍ଟମପଲ୍ଲୀ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, ***(1989) 3*** ଏ. ଏଲ୍. ଟି. **677,** *ପି. ଶଶିଧର ବନାମ ଉପ-ନିବନ୍ଧକ,* ***(1989) 3*** ଏ. ଏଲ୍. ଟି. **677,** ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ *ଅଧିକାରୀ ବନାମ ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ,* ***ନଭେମ୍ବର 11,1981ର*** ଏ. ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା

880/1980 ଏବଂ ବାସିରେଡ୍ଡୀ ଭରତ ରାଓ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମରାଜସ୍ୱ *ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ, ଗୁଣ୍ଟୁର,* ***(1992) 1 ଏ. ଏଲ. ଟି. 591,*** ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏ. ପି. ସରକାର ବନାମ ସୋହନ ଲାଲ, (1988) **2 ଏ. ଏଲ. ଟି. 306, ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ।**

ସର୍ବେକ୍ଷଣ-ତଥା-L.A.O ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବନାମ ମହମ୍ମଦ ଗୌସ, **(1965) 1** ଏମ୍. ଏଲ୍. ଜେ. **115,** ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ।

2. ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ, ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ତିନୋଟି ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ପଡିବ, ଯଥା, (1) ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମତାମତ, (2) ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି କିମ୍ବା ସମାନ ସୁବିଧା ଥିବା ସଂଲଗ୍ନ ଜମିର କ୍ରୟର ପ୍ରକୃତ କିମ୍ବା ତୁରନ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ଥିବା ଜମିର ପ୍ରକୃତ କାରବାରରେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ, ଏବଂ (3) ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ପ୍ରକୃତ କିମ୍ବା ତୁରନ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଭର କିଛି ବର୍ଷର କ୍ରୟ । ସାଧାରଣତଃ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ । ସମାନ କିମ୍ବା ସମାନ ସୁବିଧାଜନକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଥିବା ଜମିର ଇଚ୍ଛୁକ ଯତ୍ନଶୀଳ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ବିଜ୍ଞ କ୍ରେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ବିକ୍ରୟର ପ୍ରମାଣ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରିବ ।[373- C- E]

ବିଶେଷ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ, ବାଙ୍ଗାଲୋର ବନାମ ଅଧିନାରାୟଣ ସେଟ୍ଟି, **ଏ. ଆଇ. ଆର. 1959** ***ଏସ. ସି. 429;*** *ତ୍ରିବେଣୀ ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ ରାଞ୍ଚିର ଜିଲ୍ଲାପାଳ **, [1972] 3** ***ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 208*** *ଏବଂ ପେରିୟାର ଏବଂ ପାରିକାନ୍ନି* ରବର ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ, **ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।**

3. ପ୍ରମାଣର ଭାର ସର୍ବଦା ଦାବିଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଥାଏ ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **4 (1)** ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅଧିସୂଚନା ତାରିଖରେ ପ୍ରଚଳିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ, ସମାନ କିମ୍ବା ସଜାତୀୟ ସୁବିଧା ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଥିବା ସମାନ ଜମି କିମ୍ବା ପଡ଼ୋଶୀ ଜମିର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଯାହା ଇଚ୍ଛୁକ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ କ୍ରେତା କିମ୍ବା ବିଚାରର୍ଥେ

ପ୍ରେରଣ ହୋଇଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି ।**[375- G- H]**

4.1.ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ବୋଲି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ୍ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଆବାସିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ-ସ୍ଥାନ ଭାବରେ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ରୂପରେଖା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦନ ପାଇ ନଥିଲେ । ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିକୁ କେବଳ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ସକ୍ଷମ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଗୃହ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କିଛି ଜମି ପୃଥକ କରା ନଗଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିକୁ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମାନ ଭାବେ ଛାଡ଼ କରାଯିବା ଉଚିତ । ସମଗ୍ର ଜମିକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।**[372- F-H; 373-A]**

4.2.ରାଜ୍ୟ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରିତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଆବେଦନ କରିନଥିଲା, ଯାହା ନିଜେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ । ବଜାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅତିରିକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରିବାର କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ।**[375- H; 376-A]**

5. ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ **4** ପ୍ରତିଶତସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ପକ୍ଷପାତ କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ରାଜ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ, **1953**ର ଧାରା **33** ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ସୁଧକୁ ସଂଶୋଧନ କରି ସୁଧ ହାରକୁ **6** ପ୍ରତିଶତରୁ **4** ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ କରିଛି ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି ।**[376- B- C]**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1920-21/1989।

ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 44/1981 ଏବଂ ଡବ୍ଲୁ.ପି ସଂଖ୍ୟା 6031/1979ରେ 29.10.1982 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. କେ. ଗାଙ୍ଗୁଲି, T.V.S.N. ଚାରି, ନିଖିଲ ନାୟାର ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ପ୍ରୋମିଲା ଚୌଧୁରୀ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ଭେନୁଗୋପାଳ ରେଡ୍ଡୀ ଏବଂ ଜି. ପ୍ରଭାକର।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

1. ଆପିଲକାରୀ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ଆଦିଲାବାଦ ପୌରପାଳିକାର ୱାର୍ଡ ସଂଖ୍ୟା 5, ବ୍ଲକ ସଂଖ୍ୟା 7ରେ ଅବସ୍ଥିତ 18 ଗୁଣ୍ଠ ଅର୍ଥାତ୍ 2178 କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଜମିର ମାଲିକ, ଯାହା ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 17 ଏପ୍ରିଲ, 1975 ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା। ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ଭଡା ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ । ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରେ, ଆଦିଲାବାଦର ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା 75 ଟଙ୍କା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା 300 ଟଙ୍କା ଦାବି କରିଥିଲେ। 29.10.1982 (A. I. R. 1983 A. P. 155) ର ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ।

2. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଏ.କେ. ଗାଙ୍ଗୁଲି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ପୌରପାଳିକା ଅଞ୍ଚଳର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ; ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଏବଂ ଆନ୍ଧ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କ ରାସ୍ତାର ପୂର୍ବ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ; ଗାନ୍ଧୀ ଚୌକ୍ ବଜାର ଏବଂ ଆମ୍ବେଦକର ଚୌକ୍ ବଜାର ମଧ୍ୟ ନାଗପୁର ଅଭିମୁଖେ ଜାତୀୟ ରାଜପଥରେ ଜମିଠାରୁ 200 ଗଜ ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ; ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରୁ 50 ରୁ 60 ଗଜ ଦୂରରେ ଦୁଇଟି ସିନେମା ହଲ୍ ଅବସ୍ଥିତ; ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମିରୁ 10 ଗଜ ଦୂରରେ ତିନୋଟି ସମବାୟ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଭଣ୍ଡାର ଅବସ୍ଥିତ; ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ 300 ଟଙ୍କା (ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ 250ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିବା) ଏବଂ ଆବାସିକ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା 75 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ, ଏହା ଦେଖିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଯେ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଅତି ଉଚ୍ଚ ଥିଲା। ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଜେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତି

କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପାଇଁ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ 300 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ, ଯଦିଓ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହା ପକ୍ଷାନ୍ତର ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ, ଯାହା କରାଯାଇ ନ ଥିଲା, ତେବେ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ଅଧିଗ୍ରହଣିତ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ 300 ଟଙ୍କା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ମୂଳଦୁଆ ଗଠନ କରିଥିଲା । ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା 75 ଟଙ୍କା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 6% ସୁଧ ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର । ରାଜ୍ୟ ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ଆବେଦନ ନାହିଁ ଏବଂ ମାଲିକଙ୍କୁ କେବଳ 4% ହାରରେ ଦେୟ ଦେବାରେ ପକ୍ଷପାତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଜମି 6% ହାରରେ ସୁଧ ପାଇବ ।

3. ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଉତ୍କଣ୍ଠିତ ବିଚାର କରିବା ପରେ ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବଳପୂର୍ବକ ବିଚାର କରୁଅଛୁ । ଯଦିଓ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ 75 ଟଙ୍କା ହାରରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ, ରାଜ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ଆପତ୍ତି କିମ୍ବା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ 75 ଟଙ୍କା ଉଚ୍ଚ ଥିଲା କି ନାହିଁ ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଅଧିସୂଚନା ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଜଡିତ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କାରବାରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଜମିର ବିକ୍ରୟର ସତ୍ୟତା କିମ୍ବା ସମାନତା ପ୍ରମାଣସିଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରିର ରାଜିନାମାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ମନଗଢ଼ା ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲା । ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଆମେ ତ୍ରୁଟି ପାଇପାରୁନାହୁଁ । ତୁଳନାତ୍ମକ ବୋଲି ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

4. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟରର କୌଣସି ପ୍ରମାଣିକ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହାର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଆଧାର ନାହିଁ । ତେଣୁ, ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆଧାର ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଶ୍ରୀ ଗାଙ୍ଗୁଲିଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ କ୍ଷମତା ବଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର, ବାଣିଜ୍ୟିକ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା 300 ଟଙ୍କା ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ

କରାଯାଇଥିବାରୁ, ସରକାର ଧାରା 23 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ମାନଦଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କହିପାରିବେ ନାହିଁ । ଜମିଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ସହରର ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାରୁ ବିବେଚନା କରି, ଆବେଦନକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପିଛା 300 ଟଙ୍କା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପାଇବାର ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ପ୍ରଥମତଃ, ଏହି ଜମିଗୁଡ଼ିକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଯୁକ୍ତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ୍ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ, ଆବେଦନକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଆବାସିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ୍ଥାନ ଭାବରେ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ରେଖାଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦନ ପାଇ ନଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 2178 କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ପରିମିତ ଜମିକୁ କେବଳ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତାକୁ ଲାଗି ରହିଥିବା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି, ଯଦି ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନକ୍ସା ଏବଂ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ପ୍ରମାଣ ନଥାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଏହା ସହିତ, ଯଦି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କିଛି ଜମି ପୃଥକ କରାଯାଇ ନଥାଏ, ତେବେ ସମଗ୍ର ଜମିକୁ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିକାଶମୂଳକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ଛାଡ଼ କରାଯିବା ଉଚିତ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମିକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ମୂଲ୍ୟର ଅଧିକୃତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 24 ଖଣ୍ଡ 60 ଅନୁଯାୟୀ, ବାସ୍ତବରେ, ଭବିଷ୍ୟତର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଏହାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ଏକ କାରଣ ହୋଇପାରେ । ଏହି ମାମଲାରେ, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ପୋଷଣ କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ରେଜିଷ୍ଟର ବ୍ୟତୀତ ରେକର୍ଡରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ।

5. ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପଞ୍ଜିକରଣ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ କି ? ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ *ବିଶେଷ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ, ବାଙ୍ଗାଲୋର ବନାମ ଟି. ଅଧିନାରାୟଣ ସେଟ୍ଟି, ଏ.ଆଇ.ଆର. 1959* ଏସ୍.ସି. 429, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9 ରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାର ତାରିଖରେ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା । ମୂଲ୍ୟାୟନର ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ (1) ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମତାମତ ହୋଇପାରେ; (2) ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା

ଜମି କିମ୍ବା ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ସଂଲଗ୍ନ ଜମି ଏବଂ ସମାନ ସୁବିଧା ଥିବା ଜମି କ୍ରୟର ପ୍ରକୃତ କିମ୍ବା ତୁରନ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଭର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ; ଏବଂ (3) ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇଥିବା ଜମିର ପ୍ରକୃତ କିମ୍ବା ତୁରନ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଭର କିଛି ବର୍ଷ କ୍ରୟ ହେବାପାରେ। *ତ୍ରିବେଣୀ ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଞ୍ଚିର କଲେକ୍ଟର*, [1972] 3 ଏସ୍.ସି.ଆର. 208 ରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମତ ଥିଲା। *ପେରିୟର ଏବଂ ପାରିକାନି ରବର ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ କେରଳ ରାଜ୍ୟ*, (1991) 4 ଏସ୍. ସି. ସି. 195 ଭଳି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ଏହା ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା। ତେଣୁ, ଏହା ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଆଇନ ଯେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ପଦ୍ଧତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ପଡିବ। ସାଧାରଣତଃ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ। ତେଣୁ, ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଗଠନ କରିବ କି ? ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 ସଂରଚନା ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ। ତାଲିକା III ର ପ୍ରବେଶ 44 ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 254 ସହିତ ପଠିତ ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀର ସମକାଳୀନ ତାଲିକା, ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାକୁ ଭାରତୀୟ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଅଧିନିୟମ, 1899 ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ। ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ବିଧାନସଭା ସମେତ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଏହି ଅଧିନିୟମକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଧାରା 47-A ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ ଯାହା ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ସଂରଚନା ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦେଇଥିଲା, ଯଦି ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥାଏ ଯେ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ, ବିନିମୟ, ଉପହାର, ଅଧିକାର ମୁକ୍ତି କିମ୍ବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ଦଲିଲରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତେବେ ସେ ଏପରି ଦଲିଲ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବାକୁ ମନା କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେଥିରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ପଠାଇପାରିବେ। ଏପରି ମତାମତ ପାଇବା ପରେ, ସେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦେବାକୁ କହିପାରନ୍ତି। ଯଦି ବିକ୍ରେତା ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବାର ଏବଂ ଏହି ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରିବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି। ଧାରା 47A ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇବ ଯେ ଏହା ଅଧୀନରେ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ଆଗତ ସଂରଚନା ଦ୍ୱାରା

ଆବୃତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଟେ । ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଏହାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କମ୍ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କାରଣ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂରଚନାରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିଲା କି ନାହିଁ; ବିଚାରର୍ଥେ ପ୍ରେରଣରେ ଥିବା ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପ୍ରଚଳିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଆଧାରରେ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବେ । ଧାରା 47A ସରକାରଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ, ଗ୍ରାମ, ବ୍ଲକ, ଜିଲ୍ଲା କିମ୍ବା ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଚଳିତ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏବଂ ଦଲିଲର ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ପାଇଁ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ୱଷ୍ଟ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା । ଏହାର ସମର୍ଥନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କିମ୍ବା ନିୟମ ଯାହା ବୈଧାନିକ ଯଥାର୍ଥତା ବହନ କରେ ତାହା ଆମ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅଣାଯାଇନାହିଁ । ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ରଖାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଧାରରେ ଏକ ସଂରଚନା ଅଧିକ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ କି ନାହିଁ, ତାହା *ମେସର୍ସ ସାଗର ସିମେଣ୍ଟସ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ମଟ୍ଟମପଲ୍ଲୀ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ,* (1989) 3 A.L.T. 677 ରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ବି.ପି. ଜୀବନ ରେଡ୍ଡୀ, ଯେହେତୁ ସେ ପୂର୍ବରୁ ଥିଲେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ସରକାର ଏକପାଖିଆ ଭାବରେ ଜମିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି, ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟରର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନାହିଁ ତେଣୁ ଏହା ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ ନାହିଁ । ନିବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ବିକ୍ରେତା ଏଥିରେ କେହି ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ନୁହଁନ୍ତି । ଉପଯୁକ୍ତ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଧାରା 47A ଅଧୀନରେ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେହି ମତ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତି ପି. *ଶଶିଧର ବନାମ ଉପ-ନିବନ୍ଧକ*, (1989) 3 A.L.T. 677 ରେ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଯେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଶୁଳ୍କ ସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟରର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଆଧାର କିମ୍ବା ଯଥାର୍ଥତା ନାହିଁ । ଏହା ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ଅଣାଯାଇଥିବା ସଂରଚନାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମୂଳଦୁଆ ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ସମାନ ଭାବରେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା, ସେହି ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ସହର କିମ୍ବା ସ୍ଥାନୀୟ ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ତାଲୁକ ଆଦିରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏକ ଆଧାର ହେବ ନାହିଁ । ସମାନ କିମ୍ବା ସଜାତୀୟ ଲାଭଦାୟକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଥିବା ସେହି ଜମିର ଇଚ୍ଛୁକ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ବିଚକ୍ଷଣ କ୍ରେତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ବିକ୍ରୟର ପ୍ରମାଣ ବଜାର

ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହାର ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ନଭେମ୍ବର 11,1981ରେ *ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ ବନାମ ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ,* ଏ.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 880/1980ମାମଲାରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନୁସରଣ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଏହା ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଯେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ *ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ସରକାର ବନାମ ସୋହନ ଲାଲ,* (1988) 2 ଏ. ଏଲ. ଟି. 306 ମାମଲାରେ, ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ, ଏହି ଦୁଇଟି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଧ୍ୟାନ ନ ଦେଇ, ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଗଠନ କରିବ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସମଗ୍ର ବିବାଦକୁ *ବସିରେଡ୍ଡୀ ଭାରତ ରାଓ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ, ଗୁଣ୍ଟୁର,* (1992) 1 ଏ. ଏଲ୍. ଟି. 591 ଅନ୍ୟ ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ, ନ୍ୟାୟିକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ରୋଶନ ଲାଲଙ୍କ ମତ ସହିତ ଅସହମତ ପ୍ରକାଶ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଦୋହରାଇଥିଲେ ଯେ ପଞ୍ଜିକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେଜିଷ୍ଟରର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 23 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । *ଗୁଲଜାରା ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ,* [1993] 4 ଏସ. ସି. ସି. 245 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ରାଜସ୍ୱ ରେକର୍ଡରେ ଜମି କାରବାରର ଦାଖଲ ଖାରଜ ପ୍ରବେଶଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରବାରର ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରମାଣରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥାଏ । ଶ୍ରୀ ଗାଙ୍ଗୁଲିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା *ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବେକ୍ଷଣ-ତଥା-ଏଲ.ଏ.ଓ. ବନାମ ମହମ୍ମଦ ଘୌସେ, (1965) 1 ଏମ୍. ଏଲ୍.* ଜେ. 115ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମାମଲାରେ, ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ, ଧାରା 47- A ଅନୁଯାୟୀ ଦଲିଲର ପଞ୍ଜୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ଗଠନ କରିବ, ଯାହା ବଜାର ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କ'ଣ ଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି

ଥିଲା କି ନାହିଁ, ତାହା ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ । ଯଦି ଆଇନର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେ ମୁଦ୍ରାଙ୍କନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 47-A ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ, ଯେପରି ଏଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଜଣାପଡୁଛି, ଏହା ସଠିକ୍ ଆଇନ ନୁହେଁ । ଯେପରି ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ, ଧାରା 47-A ସ୍ଥାନୀୟ ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥିବାରୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଦ୍ଵାରା ଏପରି କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଆଧାର ମିଳିନଥିଲା । ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମ ପରି, ତାମିଲନାଡୁ ଅଧିନିୟମ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଭାବରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଜୀବିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କାରବାର ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ । ଯଦି ସେଗୁଡ଼ିକ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ହୁଏ ତେବେ ଏହା ଧାରା 47-A ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତ ହେବ । ତଦନୁସାରେ ଆମେ ବିଚାର କରୁ ଯେ ପଞ୍ଜୀକରଣର ମୌଳିକ ମୂଲ୍ୟର କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଆଧାର ନାହିଁ । ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ଗଠନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରମାଣର ଦାୟିତ୍ଵ ସର୍ବଦା ଦାବିଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଥାଏ ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଆଇନର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅଧିସୂଚନା ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଚଳିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ଦାବିଦାରଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ସମାନ ଜମି କିମ୍ବା ପଡ଼ୋଶୀ ଜମିର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଯାହା ଇଚ୍ଛୁକ ବିକ୍ରେତା ଏବଂ ଇଚ୍ଛୁକ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦିତ ସମାନ କିମ୍ବା ସଜାତୀୟ ସୁବିଧା ଏବଂ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କିମ୍ବା ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରମାଣ ସହିତ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି । ରାଜ୍ୟ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିନାହିଁ ଯାହା ନିଜେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରସଙ୍ଗ । ବଜାର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଆମେ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ପାଉନାହୁଁ ।

6. ବର୍ଦ୍ଧିତ ବଜାର ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ 4 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ପ୍ରଦାନରେ ପକ୍ଷପାତର ପ୍ରଶ୍ନର କୌଣସି ଭିତ୍ତି ନାହିଁ। ନିଃସନ୍ଦେହରେ, ଏହି ଦାବିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାରେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଯେଉଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ତାହା ହୁଏତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବତା ଏହା ହେଉଛି ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ,

1953 ର ଧାରା 33 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ସୁଧକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସମାନ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସୁଧ ହାରକୁ 6 ପ୍ରତିଶତରୁ 4 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ କରିଥିଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହି ସପକ୍ଷରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ, ଯଦିଓ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ସଠିକ୍ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

R.P. ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।